

1.

Bilgi Kutusu

- Bir sözcüğün sözlükte geçen ilk anlamına "gerçek anlam" denir.
- Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama "mecaz anlam" denir.

Buna göre "çekirdek" sözcüğünü mecaz anlamıyla cümle içinde kullanmak isteyen bir öğrenci aşağıdaki cümlelerden hangisini söyleyebilir?

- A) Her akşam mutlaka çekirdek çitlermiş.
- B) Yazın yedikleri kayısıların çekirdeklerini biriktiriyorlarmış.
- C) İnsan kanındaki alyuvarlar, çekirdeği olmayan hücrelerdir.
- D) Adnan ve Duygu, bu işin çekirdek kadrosu kuracakmış.

2. "Akmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bir kap veya bir yer içindeki veya üstündeki sıvıyı sızdırmak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Evin çatısı yine akıyor haberin var mı?
- B) Bu köprünün altından Fırat Nehri akıyor.
- C) Âdeta bir insan seli Kızılay'a doğru akıyordu.
- D) Koltuğun kumaşı iyice akmış, bu koltuğu değiştirmek gerek.

3. Jules Verne'in romanlarında yazdıkları zamanın teknolojisiyle yapılamayan çok sayıda hayal ürünü öge yer alır. Ancak sürekli gazete ve kitap okuyan, bilimsel alanlarda yapılan araştırmaları takip eden Verne, romanlarında yer verdiği bu öğelerin ayaklarının yere sağlam basmasına özen göstermiş. Bu nedenle yazar kimilerinin bir bilim ve teknoloji yazarı olarak adlandırılır.

Altı çizili sözle bu metinde anlatılan romanların hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Okuyucuya ışıltılı bir dünya sunması
- B) Gerçeklikten kopuk olmaması
- C) Gerçek hayatı yansıtması
- D) Bilimsel veri oluşturmaları

4.

- I. Deniz-kaptan-gemi
- II. Ay-çukur-küresel ısınma
- III. Rol-oyuncu-film
- IV. Aşı-hastalık-hemşire

Numaralanmış bölümlerin hangisinde aynı kavram alanına giren sözler bir arada kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

5.

Bilgi Kutusu

Bilim, sanat, spor, meslek gibi çeşitli alanlarda belli bir kavramı ifade eden/karşılayan sözcüklere "terim anlamlı sözcükler" denir.

Buna göre "ek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu gazetenin haftalık sanat ve edebiyat ekini oldukça beğeniyorum.
- B) Okul müdürüyken okulun ek inşaatında hamallarla birlikte çalışmış.
- C) Çoğul ekleri, tekil isimlerin sonuna gelerek isimlere çokluk anlamı katar.
- D) Doğum gününde istediklerinin yanına ek olarak bir de kitap almış.

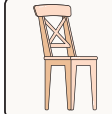
6. Aşağıdakilerin hangisinde görselle ifade edilen sözcük karşısında verilen anlamla uyuşmamaktadır?

A)

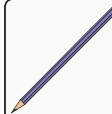
Su ile karışıp bulaşır ve içine batılır duruma gelmiş toprak

B)

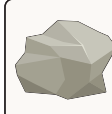
Ayaklar veya bir destek üzerine oturtulmuş tabladan oluşan mobilya

C)

Yazma, çizme vb. işlerde kullanılan çeşitli biçimlerde araç

D)

Sert şeyleri vurarak veya ezerek parçalamak

7. Hayatta karşılaşılan başarısızlıklar, aslında gelecekteki büyük başarıların habercisi olabilir. Önemli olan bu başarısızlıklar karşısında pes etmek değil, onlardan ders çıkarabilmektir. Hatalarını doğru analiz eden bir girişimci için her bir yanlış karar, doğruya giden yolda bir fener görevi görecektir. Bu sayede kişi, karanlıkta yolunu kaybetmeden hedefine emin adımlarla ilerleyecektir.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın yaptığı hataları örtbas etmesini sağlayan yöntemler
B) Hedefe ulaşma sürecinde kişiye yol gösteren, rehberlik eden unsurlar
C) Bir işin zorluklarını olduğundan daha kolay gösteren yanıltıcı durumlar
D) Başarıya ulaşmak için ihtiyaç duyulan maddi kaynaklar

9. Aşağıda numaralanmış yerlere ilgili olduğu sütundaki sözcüklerin çağrıştırdığı kavramlar yazılacaktır.

I	Nota	Gözlem
Fırça	II	Deney
Tuval	Beste	III
Palet	Enstrüman	Laboratuvar

Buna göre numaralanmış yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen kavramlar sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III
A)	Resim	Müzik	Bilim
B)	Heykel	Edebiyat	Teknoloji
C)	Sergi	Tiyatro	Doğa
D)	Zanaat	Şiir	Tarih

8. Fırtınalı bir gecenin ardından gökyüzü nihayet açılmıştı.

I

Bahçedeki çiçeklerin üzerine düşen yağmur damlaları

sabah güneşiyle parlıyordu. Ancak arkadaşının dün gece

II

söylediği o ağır sözler hâlâ zihnini meşgul ediyordu.

III

IV

Pencereyi kapatıp sessizce koltuğuna oturdu.

Bu metindeki numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kaçırmak" sözcüğü karşısında verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

	Cümle	Anlam
A)	Fırsatı kaçırdı yine bakalım ne yapacak?	Bir daha ele geçmemek üzere yitirmek
B)	Maçın son dakikalarında verilen penaltıyı kaçırdı.	Yararlanamamak
C)	Akşamki yemeği fazla kaçırmış, salonda soda içiyor.	Bir işi belirlenen zamanda yapamamak
D)	Makine buhar kaçırıyor, bir usta çağır da baksın.	Sıvı, gaz vb. sızdırmak

1.

Gerçek anlam	Bir sözcüğün aklımıza gelen ilk anlamıdır.
Mecaz anlam	Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen koparak kazandığı yeni anlamdır.
Terim anlam	Bir bilim, sanat, spor, meslek dalıyla ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüklerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "Artık güneş erkenden doğuyordu." cümlesinde "doğmak" sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
- B) "Gözleri yumuşak ve şefkatle bakıyordu öğrencilere." cümlesinde "yumuşak" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
- C) "Ankara, cumhuriyetin kalesidir." cümlesinde "kale" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
- D) "Öğretmen kalemı masanın üzerine koydu." cümlesinde "öğretmen" sözcüğü terim anlamda kullanılmıştır.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ağır" sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır?**

- A) Zavallı adam, yalnızlığın ağır yükü altında eziliyordu.
- B) Çocuğun çantası oldukça ağırdı.
- C) Yeni aldığı koku oldukça ağırışmış, başım ağrıdı.
- D) Dün yaşanan olayların sonuçları çok ağır oldu.

3. I. Yaşadığı olaylar onun hayata bakışını değiştirmişti.
II. Sınıfta işlenen suçu, onun üstüne yıkılmışlar.
III. Yaşar Kemal, edebiyatımızın değerli kalemlerinden dir.
IV. Alınan bütün kararlar, toplantıda uçmuştu.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Nihayet damlarda leylekler görüldü

Upuzun gagalarını takırdatan

Vefasız sandığımız turnalar döndü

Geçen yıl gittikleri meçhul diyardan

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde geçen altı çizili sözcüklerden herhangi birinin anlamı değildir?

- A) Sevgisi çabuk geçen; hakikatsiz
- B) Bilinmeyen, bilinmedik
- C) Sonunda
- D) Götürülmek, gönderilmek

5. Dünya'mız; volkanik patlamalar, depremler, fırtınalar,

I

II

III

kasırgalar ve güneş patlamaları gibi çeşitli nedenlerle
IV

sürekli değişim hâlinindedir. Bunlara neden olan kuvvetler

kimi zaman korkutucu kimi zaman da izlemeye doyula-

mayan doğa olaylarını meydana getirir.

Bu metindeki numaralanmış sözcüklerden hangisi aynı kavram alanına girmez?

- A) I B) II C) III D) IV

6. I. Salonun perdeleri iyice kirlenmişti.

II. Saçlarını sarının soğuk tonlarına boyatmış.

III. Olaya bu açıdan hiç bakmamıştım.

IV. Sana önerdiğim kitapta isim konusu detaylı bir şekilde anlatılmış.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

7. Günümüzde insan yaşamından kesitler sunan kısa öykü
I
türü, okurlar için çok daha çekici bir konuma yükseldi. Bu
II
edebî öykü türüne dair yapılan nitelikli yayınların artma-
sıyla birlikte, onu hayatımızın doğal bir anlatımı olarak
III
benimsememiz artık şaşırtıcı değildir.

**Bu metindeki numaralanmış sözcüklerin anlam özel-
liği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?**

	I	II	III
A)	Gerçek	Mecaz	Terim
B)	Terim	Terim	Mecaz
C)	Mecaz	Terim	Gerçek
D)	Terim	Mecaz	Gerçek

8. Bir fotoğraf sanatçısı, dünyayı sadece olduğu gibi kayde-
den bir makine kullanıcısı değildir. Onun vizyonu oku-
yucu veya izleyici için - - - - değil, sıradanlığın içindeki
gizli estetiği yakalamalıdır. Bu estetiği fark edip dondu-
rabilmek, sanatçının dış dünyaya karşı - - - - olmasını
zorunlu kılar.

**Bu metinde boş bırakılan yerleri anlam bakımından
en uygun biçimde tamamlayan sözler aşağıdakilerin
hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

- A) şaşırtıcı anları - mesafeli
B) her gün karşılaşılan durumları - güçlü bir gözlem
yeteneğine sahip
C) sanatsal kareleri - duygusal
D) karmaşık olayları - teknik bilgiyle donanmış

9. Bir toplumun geleceği ancak dünyüyle kurduğu sağlam
köprülerle inşa edilebilir. Kendi tarihinin sesine kulakla-
rını tıkayan bir nesil, rüzgârda savrulan kuru yapraklara
benzer. Onlar için ne bir yön vardır ne de sığınacak bir
güvenli liman. Geçmişin aynasına bakmayı reddedenler,
bugünün gerçeğini de asla tam anlamıyla kavrayamazlar
ve yarınlarını doğru şekillendiremezler.

**Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağı-
dakilerden hangisidir?**

- A) Gelecekte yaşanacak olayları tahmin edememek
B) Yaşanan olumsuzluklardan ders çıkarmayı bilmemek
C) Tarihsel ve kültürel birikiminden kopuk yaşamak
D) Toplumun değişen değer yargılarına uyum sağlaya-
mamak

10. Kitap okumak, insanın zihnini açan en etkili araçtır. Her
yeni kitap, okura daha önce hiç girilmemiş bir dünya-
nın kapılarını aralar. Bu süreçte okur, kendi sınırlarını
zorlayarak düşünsel anlamda derin bir yolculuğa çıkar.
Nihayetinde her sayfa, bilinmeyene doğru atılan sağlam
bir adımdır.

**Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili söz-
lerden herhangi biri ile ilişkilendirilemez?**

- A) Yoğun
B) Sonunda
C) Hatıra
D) Kişiler veya nesneler arasında bağlantı sağlayan
şey; vasıta

1. Tabiata ve insana bakışta, anlatıcının sesinde, yazar-okur ilişkisinde, içerikte ve biçimde geleneksel Türk hikâyesinin o güne dek yürüdüğü yollara alternatif yollar teklif ederek modern hikâyenin bu coğrafyadaki temellerini atan Sait Faik Abasıyanık'ın edebiyat tarihimizdeki konumu hiç değişmedi. Bir insanı sevmekle başladı her şey, sevmekle devam ediyor.

Bu metindeki altı çizili sözle Sait Faik Abasıyanık'ın hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Yenilikçiliği B) Etkileyiciliği
C) Gelenekselliği D) Tarafsızlığı

2. Yaşamak gerekiyorsa eğer

I

Bir çocuk oyunu kadar renkli olsun

II

Dünyayı kardeşlik dallarında

III

Uçan kuşlar doldursun

IV

Sen dargınlık ağacı, barış ve yemiş ver

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "açmak" sözcüğünün cümlede kazandığı anlam ile yay ayrıç içinde verilen açıklama uyuşmamaktadır?**

- A) Kadın temizlikçi gittikten sonra çantasını açıp birkaç bin çıkardı.(Sarılmış, katlanmış, örtülmüş veya iliklenmiş olan şeyleri açık duruma getirmek)
B) Size derdimi açmaya geldim, lütfen beni biraz dinleyin. (Avunmak veya danışmak üzere söylemek, içini dökmek)
C) Öğretmen sürekli onunla ilgileniyor ve bir an önce öğrenciyi açmak istiyordu. (Sıkılganlığını, utangaçlığını gidermek)
D) Evdeki ortam beni hiç açmadı başka bir yere gidelim mi?(Bir engeli ortadan kaldırmak)

4. (I) Şehrin dar sokaklarında yürürken eski bir kitabevine rastladım. (II) Kitabevinin tozlu rafları arasında geçmişin kokusunu duydum. (III) Bir kenarda duran eski bir romanın sayfalarını yavaşça çevirdim. (IV) Kitabın içinden çıkan kurumuş yaprak beni çocukluğuma götürdü.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde "hissetmek, algılamak" anlamında bir sözcük kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

5. Dost dost diye nicesine sarıldım

Benim sadık yârim kara topraktır

Beyhude dolandım boşa yoruldum

Benim sadık yârim kara topraktır

Bu dizelerdeki "nice" sözcüğünün kazandığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaç, ne kadar B) Uzun süreden beri
C) Nasıl D) Birçok

6. Işık, boşlukta saniyede yaklaşık 300 bin kilometre hızla ilerler. Prizmadan geçen beyaz ışık, farklı renklere ayrılarak bir tayf oluşturur. Bu görsel şöleni izlemek, doğanın işleyişini anlamamıza yardımcı olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde terim anlamda kullanılmamıştır?

- A) Renk B) Prizma
C) Tayf D) Işık

7.

Cümleler	Gerçek	Mecaz	Terim
I. Bu şehirde kendini <u>büyüleyen</u> şeyin ne olduğunu anlamaya çalışıyordu.		✓	
II. Son derste yaptığımız <u>ritim</u> çalışması sınavda oldukça faydalı oldu.			✓
III. Türkçe dersinde sınıfın <u>yıldızı</u> olan Ada, matematik dersinde başarılı değildi.	✓		
IV. Albümün <u>yapraklarını</u> çevirirken âdeta geçmişe bir yolculuk yaptı.	✓		

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerinin işaretlendiği tablonun hangi satırında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

9. Aşağıdakilerin hangisinde görselle ifade edilen sözcük verilen anlamla uyuşmamaktadır?

A)

Almak: Bir şey kendine ulaştırılmak, iletilmek

B)

Bakmak: Bakışı bir şey üzerine çevirmek

C)

Uçmak: Sıvı gaz veya buhar durumuna geçip havaya dağılmak

D)

Okumak: Yazılmış bir metnin iletmek istediği şeyleri öğrenmek

8. İlk ezgiler, insanın doğadaki sesleri taklit etme ve içindeki coşkuyu dışa vurma ihtiyacından doğmuştur. Bunun için ritim ve melodi gibi unsurlar kullanılmış; zamanla bu temel yapı üzerine karmaşık besteler inşa edilmiştir. Başlangıçta sadece insan sesiyle şekillenen bu sanat dalı, zamanla enstrümanların da devreye girmesiyle vokal (sözlü müzik) ve enstrümantal (çalgısal müzik) olarak iki ana kola ayrılmıştır. Özellikle klasik dönemde, ses ve enstrümanın uyumuyla müzik sanatı teknik ve estetik açıdan zirve noktasına ulaşmıştır.

Bu metinde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi aynı kavram alanına girmez?

- A) Ezgi B) Ritim C) Teknik D) Beste

1.

Bilgi Kutusu

Bir sözcüğün olumsuzluğu onun zıddı değildir. "Bazen gülmek, ağlamaktan daha zordur." cümlesinde "ağlamak ve gülmek" sözcükleri zıt anlamıyla; "Olmak ya da olmamak işte bütün mesele bu." cümlesindeki "olmak ve olmamak" sözcükleri zıt anlamıyla değil birbirinin olumsuzudur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Sepette üstte kalan meyveler, alttakileri ezmiş.
- B) Geçmişteki hatalardan ders almazsan gelecekte de aynılarını yaşarsın.
- C) "Bir varmış, bir yokmuş." diye başlayan masallarımızdan hangilerini bilirsiniz?
- D) Bu evden gidip gitmeyeceğim kimseyi ilgilendirmez.

2.

Bilgi Kutusu

Yazılışı ve okunuşu farklı olan, anlamdaş gibi görüldüğü hâlde birbirinin yerini tamamen tutamayan, yani aralarında anlam ayrımı bulunan sözcüklere "yakın anlamlı sözcükler" denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yakın anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Elindekini çevirdi, döndürdü ama ne olduğunu bir türlü anlayamadı.
- B) İçerideki kalabalıktan sıkılıp dışarı çıktı.
- C) Gece gündüz demeden çalışıyordu.
- D) Isparta, gül yetiştiriciliğiyle meşhur bir şehrimizdir.

3.

- Çocuğun yüzünde bir morluk vardı.
- Baharla birlikte gelen kır kokularına bayılıyorum.
- Kaç yaşında memleketten ayrıldın diye sordu.
- Soluk tenine bir renk geldi, aldığı haberle.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslisi kullanılmamıştır?

- A) Hışiltılı bir soluk, bitmeyen öksürük ne zaman iyileşecektim?
- B) Sorunun çözümünü ben yüz buldum, ya sen?
- C) Saçlarındaki kırlar, onu olduğundan daha yaşlı gösteriyordu.
- D) 50 yaşında bir adam hiç böyle bir şey yapar mı?

4.

Mert, internette on-line olan bir arkadaşıyla görüştü ve kendine sanal bir alışveriş sitesinde bir mouse sipariş etti.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümledeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin Türkçe karşılığı değildir?

- A) Çevrim içi
- B) Genel ağ
- C) Fare
- D) Gerçek olmayan

5.

Eğitim ve dil birbiriyle yakından ilgili iki alandır, dili kullanmanın tek amacı eğitim değildir ama eğitimi dilsiz gerçekleştiremezsiniz. Bu yüzden eğitici yayınlara; açık seçik, doğru ve seslendiği kitlenin düzeyine uygun olmalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

- A) Alakalı
- B) Gaye
- C) Hiza
- D) Lisan

6. • I ve II. sözcük arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
• I ve III. sözcük arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.
Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde sözcükler yanlış sıralanmıştır?

	I. Sözcük	II. Sözcük	III. Sözcük
A)	Alelaide	Sıradan	Basit
B)	Mat	Parlak	Donuk
C)	Hızlı	Yavaş	Süratli
D)	Yaşlı	Genç	İhtiyar

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yakın anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?**

- A) Uzun yolculuğun ardından herkes sessizce dinlenmeye çekildi.
B) Baharın gelişiyile doğa yeniden canlandı, kuşlar ötmeye başladı.
C) Zavallı adam, yıllarca çocukları için çalışıp didindi.
D) Çocuklar teneffüste oyun oynayıp neşeyle sınıfa döndüler.

8. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?**

- A) Bin dost az, bir düşman çok.
B) Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur.
C) Zararın neresinden dönülse kârdır.
D) Büyük balık, küçük balığı yutar.

9. • Sınavdaki tüm sorulara doğru yanıt vermeyi başardı.
• Akşam yemeği için İstanbul'dan bir arkadaşım gelecek.
• Dün yaşanan olayın asıl sebebi henüz tam olarak anlaşılamadı.
• Otobüse yetişmek için çok vakit kalmadı.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

- A) Cevap B) Dost
C) Neden D) Zaman

10. Ağlarım çağlar gibi
Derdim var dağlar gibi
Yürekten yaralıyım
Gülerim sağlar gibi

Aşağıdakilerden hangisinde bu dizelerdeki "sağ" sözcüğünün eş seslisi kullanılmamıştır?

- A) Sağ cebinde kocaman bir gazete görünüyordu.
B) İleriden sağa dönerseniz okul karşınıza çıkacaktır.
C) Ninen sağ mı yoksa vefat mı etti?
D) Odanın sağ tarafından az da olsa deniz görünüyor.

11. Dilimizde karşılığı olan yabancı sözcüklerin yerine Türkçelerini kullanmalıyız. Böylece Türkçenin söz varlığını korumuş oluruz.

Örnek: Müşterilerden biri adisyona itiraz etti.

↓

Müşterilerden biri hesaba itiraz etti.

Buna göre,

- Sınıfa adapte olmakta zorlanıyorum. → - - - -
• Dün blenderı bozulduğu için yenisini almış. → - - - -

cümlelerinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki hangi sözcükler getirilmelidir?

- A) Uyarılama - çırpıcı
B) Uyum sağlama - karıştırıcı
C) Yerleşme - kesici
D) Anlaşma - doğrayıcı

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yakın anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Geçirdiği zor günlerde eş dost herkes yanında oldu.
B) Burada herkes birbirini iyi kötü bir şekilde tanıyor.
C) Onun gözleri uzağı iyi göremez, o yüzden seni tanımamış olabilir.
D) Temizlikten sonra sana bir yorgunluk kahvesi iyi gelir.

2. Ertesi gün başladı gün doğmadan yolculuk

Soğuk bir mart sabahı buz tutuyor her soluk

Bu dizelerde geçen altı çizili sözcüğün eş seslisinin anlamı,

- I. Akciğerlere çekilen, akciğerlerden atılan hava; nefes
II. Ciğerlere hava alıp verme
III. Rengi atmış olan, solmuş; uçuk

ifadelerinden hangileridir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

3. Veysel sapma sağa sola

I II

Sen Allah'tan birlik dile

İkilikten gelir bela
III

Dava insanlık davası
IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangilerinin eş seslisi yoktur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

4. (I) Ay'da yaşamının ne kadar zor olabileceğini biliyor musunuz? (II) Uydumuzda gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkı yaklaşık 250 santigrat derece. (III) Ayrıca Dünya'nın atmosferi bizi uzayın zararlı ışınlarından ve gök taşlarından korurken Ay'ın böyle bir koruma kalkını bulunmuyor. (IV) Durum böyle olunca astronotların burada bir yaşam alanı kurması oldukça zor.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

5. Bakmak şahitliği, görmek derinliği ifade eder. Bakmak sadece gözle olur; görmek, akıl, kalp ve gözün devreye girmesiyle gerçekleşir. Bakmak bir göz hareketi, görmek bir şuur faaliyetidir.

Buna göre "bakmak" ve "görmek" sözcükleri arasındaki anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eş anlamlılık
B) Eş seslilik
C) Yakın anlamlılık
D) Zıt anlamlılık

6. Dilimizde yer alan yabancı kökenli sözcüklerin yerine Türkçelerini kullanmak, anlatımın daha anlaşılır ve doğal olmasını sağlar.

Aşağıdaki cümlelerde yabancı kökenli sözcüklerin yerine kullanılan Türkçe karşılıklardan hangisi yanlıştır?

- A) Günümüzde yaşanan pek çok olay kısa sürede global bir hâl alabiliyor. (Ayrıntılı)
B) Toplantı bitiminde tüm dokümanları dosyaya yerleştirdi. (Belge)
C) Sporcuların performanslarını analiz etmeye başladılar. (Değerlendirmek)
D) Yeni taşındığı eve uyum sağlaması oldukça spontane bir süreçti. (Kendiliğinden)

7. • Tatil için gittiğimiz otelde çocuk için ekstra yatak ücreti almadılar.
- Tarihî olayları değerlendirirken dönemin koşullarını göz önünde bulundurmak doğru bir perspektif kazandırır.
- Tek ortak, örgütlenmiş ve entegre olmuş çaba bu devirde askerliktir.
- İçinden gelen reaksiyonu ifade ettiği için annesinin sözünü yarıda kesti.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin Türkçe karşılığı değildir?

- A) Bütünleşmek B) Sinir
C) Bakış açısı D) Fazladan

8. Yıllar geçse de çocukluğumun geçtiği o eski evi hiç unutmam. Bahçesindeki ağaçların gölgesinde ne büyük bir keyifle oynardık. İçimi hâlâ o günlerin tatlı neşesi kaplar. Zihnimde her zaman o güzel mekânı yaşatırım.
- I II III
IV

Yukarıdaki metinde numaralanmış sözcüklerden hangi ikisi yakın anlamlıdır?

- A) I ve III B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük eş sesli değildir?

- A) Yarınki toplantıya ben de katılacağım.
- B) Ayakkabısının bağı çözüldüğü için yürümekte zorlanıyordu.
- C) Soğuk havada dışarıda kalınca elleri buz gibi olmuştu.
- D) Dışarı çıkmadan önce mutlaka üzerini sıkıca giyinmelisin.

10. Nasıl yaşayacağım ey deniz senden uzak

Yanıp sönüyor gibi gözlerimde fenerin

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisinin benzeri aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Balığın mekânı su ile taşır
Onun ötesini anlamak güçtür
- B) Su yürümüş dallara ve topraklara
Bahar ve zaman akıyor damarlardan
- C) Bir yıldız doğar çitin ardından, büyür
Koyunlarım gider gibi olur, gelir
- D) Dokunsam, martı gibi uçup gidecek sanki
Solgun yüzlü bir avuç kar

11. Dedemden kalan bu eski konağı korumak artık en kutsal vazifem olmuştu. Yıllarca süren o yıkıcı savaş bittikten sonra köye nihayet huzur gelmişti.

Bu metinde numaralanmış sözcüklerden;

- I. sözcüğün eş anlamlısı
• II. sözcüğün zıt anlamlısı
• III. sözcüğün zıt anlamlısı
• IV. sözcüğün eş anlamlısı

bulunarak aşağıdaki bulmacaya yerleştirilecektir.

	K	L	N	P	R	S	T
I.							
II.							
III.							
IV.							

Buna göre bulmacanın P sütununda yer alan harfler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A)

E
R
E
U

 B)

R
I
E
N

 C)

R
I
C
N

 D)

E
I
E
U

1. Aşağıda "gitmek" sözcüğünün numaralanmış şekilde bazı anlamları ve bu anlamları örnekleyen kullanımları harflerle verilmiştir.

Anlamlar	Cümleler
I. Belli bir amaçla bir yere devam etmek veya bir işle uğraşmak	a. Duydukları hiç hoşuna gitmedi, duyduklarını oldukça tuhaf karşıladı.
II. Tüketilmek, harcanmak	b. Ayten, her gün çalışmak için İzmit'e gidiyor.
III. Herhangi bir durumda olmak	c. Kazandığının çoğu ev kirasına ve mutfak masraflarına gidiyor.
IV. Değerlendirmek, saymak, karşılamak	d. Dükkânın işleri şimdilik iyi gidiyor bakalım seneye nasıl olacak?

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde "gitmek" sözcüğünün numaralanmış anlamları bu anlamları örnekleyen kullanımları ile doğru eşleştirilmiştir?

- A) I-b II-d III-c IV-a B) I-b II-c III-d IV-a C) I-c II-b III-a IV-d D) I-c II-b III-d IV-a

2. Gecenin gündüzün döndüğü rüzgâr

I

Kurdun kuşun yediği aş

II

Ya ölüm ya istiklâl

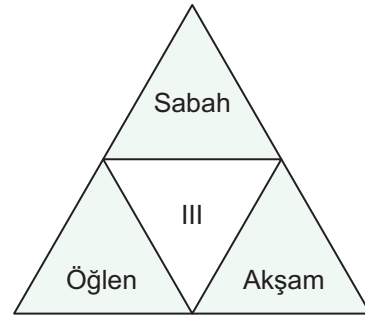
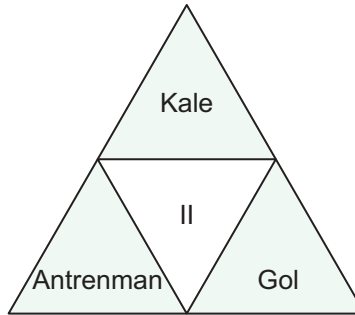
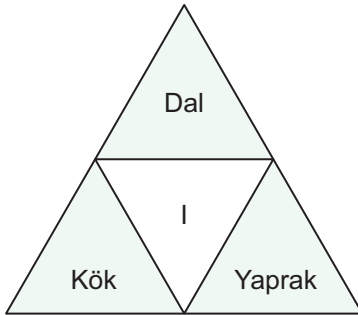
III

IV

Bu dizelerde geçen numaralanmış sözcüklerden hangisinin eş seslisi vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Aşağıdaki şekillerde numaralanmış bölümlere çevresindeki sözcüklerin çağrıştırdığı en uygun kavram yazılmak istenmektedir.

Buna göre numaralanmış yerlere getirilecek kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Ağaç	Futbol	Gün
B)	Doğa	Spor	Güneş
C)	Çiçek	Pota	Zaman
D)	Bahar	Şut	Ay

4. Söylenişleri aynı, anlam ve kökleri ayrı olan sözcüklere eş sesli (sesteş) sözcükler denir.

Uyarı: Bazı sözcükler sesteş gibi görüldüğü halde düzeltme işaretinin (^) varlığı nedeniyle eş sesli sözcük olarak kabul edilmemektedir.

Uyarı: Eş seslilik ile çok anlamlılık birbirine karıştırılmamalıdır. Eş sesli sözcükler arasında anlamsal olarak herhangi bir ilişki yokken çok anlamlılıkta bir sözcüğün temel anlamına bağlı olarak ortaya çıkan bir anlam çoğalması söz konusudur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli bir sözcük eş seslisiyle birlikte kullanılmıştır?

- A) • Halam bahçedeki kırmızı çiçekleri vazoya koydu.
• Arkadaşımın anlattığı fıkraya hâlâ hepimiz çok gülüyoruz.
- B) • Küçük çayın kenarında oturup piknik yaptık.
• Misafirlere ikram etmek için taze çay demledi.
- C) • Elindeki beyaz kâğıtları havaya doğru fırlattı.
• Yarışmada birinci gelen beyaz at çok asildi.
- D) • Bu geniş yol bizi doğrudan şehre götürür.
• Ormandaki engebeli yol herkesi çok yordu.

5. Şirketimizdeki departmanlar arasındaki diyalogu artırmak için yeni bir strateji belirledik. Bu sayede işlerin daha hızlı ilerleyeceğini düşünüyoruz.

Açıklama: Türkçeye henüz yerleşmemiş yabancı sözcüklerin yerine Türkçe karşılıkları kullanılmalıdır.

Yukarıdaki metin bu açıklamaya göre yeniden yazıldığında yeni metinde aşağıdaki sözcüklerden hangisi yer almaz?

- A) Bölüm B) İzlem C) Acele D) Karşılıklı konuşma

6. Bu asırda bilimin önemi her geçen gün artıyor. Bilim insanları, insanlığın karşılaştığı zorluklara yanıt bulmak için gece gündüz çalışıyorlar. Ortaya koydukları her yeni buluş, geleceğimizi şekillendiriyor.

Bu metinde, aşağıdaki sözcüklerden hangisinin anlamdaşı yoktur?

- A) Yüzyıl B) Güçlük C) İcat D) Soru

7. Eski binanın dizaynı herkesin ilgisini çekiyordu. Mimar, yapının her detayını incelikle düşünmüştü. Söz konusu özellikleriyle eser, şehrin sembolü hâline gelmişti.

Bu metindeki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Dizayn" sözcüğünün Türkçe karşılığı "tasarım"dır.
- B) "Ayrıntı" sözcüğünün eş anlamlısı metinde verilmiştir.
- C) Bir sözcük metinde eş anlamlısı ile kullanılmıştır.
- D) "Düşünmek" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.

1. Atatürk'e sordular:

— Kurtuluş Savaşı'nı kazandınız. Cumhuriyeti kurdunuz. Şimdi ne yapacaksınız?

Hemen cevap verdi:

— Millî eğitimi yükselteceğiz.

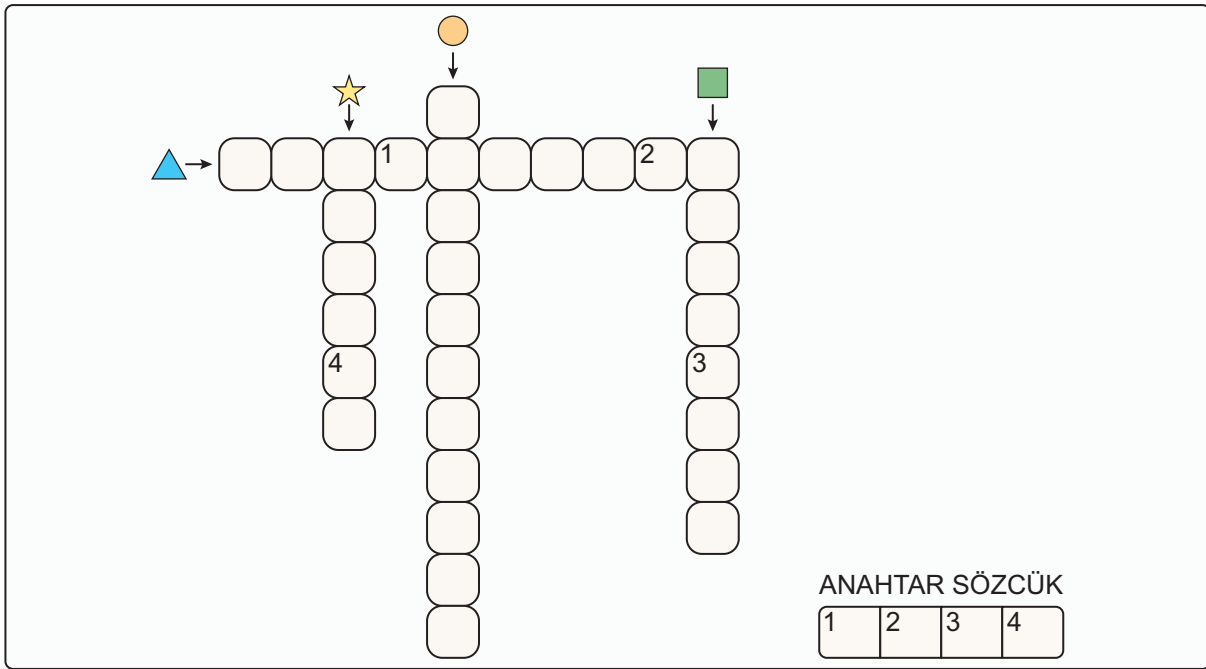
Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları "★, ○, ▲, ■" simgeleriyle verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

★ Yapmak, inşa etmek

○ Karşılık olarak bildirmek veya söylemek

▲ Aşama ve mevki bakımından daha yüksek duruma getirmek

■ Yenmek, galip gelmek

Numaralanmış kutularda yer alan harfler "ANAHTAR SÖZCÜK" bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

A) KAZA

B) KEZA

C) SEMA

D) SENA

2. Bu vatan toprağın kara bağrında

I

Sıra dağlar gibi duranlarındır

II

III

Bir tarih boyunca onun uğrunda

IV

Kendini tarihe verenlerindir

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisinin hem zıt anlamlısı hem eş seslisi vardır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

3. Gücün iyilik yapmaya yetmiyorsa, kötülük yapma.

Bu cümledeki "iyilik-kötülük" sözcükleri arasındaki anlam ilişkisinin benzeri aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Yanlış yola gitmek kolay, dönmesi zordur. B) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.
C) Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır. D) Ata dost gibi bakmalı, düşman gibi binmeli.

4. Ne sabahı göreyim ne sabah görüneyim,

Gündüzler size kalsın, verin karanlıkları

İslansın kapılarda, yalnızlıktan öleyim

Sönsün artık şu lambanın isli ışıkları

Bu dizelerdeki sözcüklerle ilgili,

- I. "Vermek" sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
II. "Kapı" sözcüğü eş sesli bir sözcüktür.
III. "Karanlık" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
IV. "Işık" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

5. Dilimize henüz yerleşmemiş yabancı kökenli kelimeler yerine Türkçe karşılıklarını kullanmak, dilin zenginliğini ve anlaşılabilirliğini artırır. Örneğin; - - - - (imitasyon), - - - - (objektif), - - - - (kriter), - - - - (jenerasyon) gibi kelimelerin yerine Türkçe olanlarını tercih ederek dil kirliliğinin önüne geçebiliriz.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) ölçüt B) taklit C) öznel D) kuşak

6. Kelimeleri bir kuyumcu titizliğiyle işleyen ve onları yerli yerine oturtan bir sanatçı, kalıcı eserler bırakma yolunda en önemli adımı atmış sayılır. Çünkü bir metinde her sözcük, sanki oraya aitmiş gibi durmalı; okura yabancılık hissettirmemelidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen "kelimeleri bir kuyumcu titizliğiyle işlemek" sözüyle anlatılmak istenenlerden biri olamaz?

- A) Sözcüklerin, metnin anlam bütünlüğüne uygun şekilde seçilmesi
B) Anlatılmak isteneni en iyi karşılayan kelimelerin özenle belirlenmesi
C) Kelimelerin akla ilk geldiği hâliyle, üzerinde düşünülmeden kullanılması
D) Sözcüklerin metin içerisinde estetik bir uyumla bir araya getirilmesi

1. İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı

Önce hafiften bir rüzgâr esiyor

Yavaş yavaş sallanıyor

Yapraklar, ağaçlarda

"Sallanmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu şiirdeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Çocuğun dişi sallanıyordu, yarın dişçiye gideceklermiş.
B) Çocuk, bahçedeki salıncakta keyifle sallanıyordu.
C) Gün boyunca sallandı, sonra akşam yemeğini yetiştiremedi.
D) Şirketin mali durumu bu aralar epey sallanıyor.

2. "Yayım", herhangi bir eserin radyo ve televizyon aracılığıyla dinleyiciye, seyirciye ulaştırılmasını "yayın" ise radyo ve televizyon aracılığıyla halka sunulan, haber, müzik, eğlence gibi kendi başına bir bütün oluşturan çalışmalarından her birini; yapıt ve programı ifade eder.

Buna göre,

- I. Akşamki canlı yayım sırasında stüdyoda büyük bir heyecan yaşandı.
II. Yayınevi, bu değerli eserin yayım haklarını satın almak için harekete geçti.
III. Televizyonun günlük yayın akışında bugün önemli bir değişiklik yapıldı.

cümlelerinin hangilerinde "yayım" veya "yayın" kavramları doğru kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

3. Yaş otuz beş yolun yarısı eder

Dante gibi ortasındayız ömrün

Delikanlı çağımızdaki cevher

Gözünün yaşına bakmadan gider

Bu dizelerde geçen "yaş" sözcükleri arasındaki anlam ilişkisi, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Zıt anlamlılık
B) Eş anlamlılık
C) Eş seslilik
D) Terim anlamlılık

4. Artık demir almak günü gelmişse zamandan

Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan

Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde yer alan altı çizili sözcüklerle aynı kavram alanına girer?

- A) Ray
B) Pist
C) Güverte
D) Peron

5. **Merve:** Bugün kitap okurken resmen dalıp gitmişim.

Emel: Nereye daldın, su çok soğuk muydu?

Merve: Hayır Emel, "dalmak" derken kendimi kitaba kaptırdığımı ve dış dünyayla bağlantımın kesildiğini kastettim.

Bu diyalogda "dalmak" sözcüğünün yol açtığı yanlış anlaşılma, sözcüğün hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Eş anlamlılık
B) Eş seslilik
C) Zıt anlamlılık
D) Çok anlamlılık

6. Bilimsel araştırmalar, insanlığın ilerlemesi için hayati önem taşır. Bilim insanları, bir problemi çözmek için önce hipotezler kurar ve ardından çeşitli deneyler yaparlar. Elde edilen veriler titizlikle analiz edildikten sonra bir sonuca varılır. Bu süreçte sabırlı olmak ve objektif davranmak başarının anahtarıdır.

Bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Anlamı verilen sözcükler metinden bulunarak bir bulmaca tablosuna soldan sağa doğru yerleştirilecektir.

Anlamlar:

1. Gözlem ve deneye dayalı araştırmanın sonuçları
2. Bilimsel bir gerçeği göstermek, bir yasaı doğrulamak, bir varsayımı kanıtlamak amacıyla yapılan işlem; tecrübe
3. Nesnel, subjektif karşıtı
4. Varsayım

Buna göre sözcüklerin yerleştirileceği bulmaca tablosu aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1.

B) 1.

C) 1.

D) 1.

7.

Bilgi Kutusu

Eş anlamlı gibi görünseler de aralarında küçük anlam farklılıkları bulunan ve her zaman birbirinin yerine kullanılamayan sözcükler "yakın anlamlı" kabul edilir.

Buna göre aşağıdaki cümle çiftlerinin hangisinde altı çizili sözcükler yakın anlamlıdır?

- A) • Bu olaydan dolayı ona çok darıldım.
• Söylediği sözler yüzünden arkadaşşıma küstüm.
- B) • Siyah arabasıyla yola koyuldu.
• Kara gün dostu olduğunu herkese gösterdi.
- C) • Fakir insanlara yardım etmeyi severdi.
• Yoksul mahallelerde uzun süre çalıştı.
- D) • Cevap anahtarını kontrol etmeyi unuttu.
• Sorulan soruya mantıklı bir yanıt verdi.

1. • Saçlarının rengi oldukça mat olmuş.
• Küpün sırı dökülmüş, ne yapmalı acaba?
• Doğum gününde ikram etmek için peynirli kanepeler almıştı.
• Hipodrumda gördüğü kır atı ne de çok sevmişti.
- Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslilerinin sözlük anlamı aşağıda verilmiştir.
- Şehir ve kasabaların dışında kalan, çoğu boş ve geniş yer; dağ bayır, sahra
- Satranç oyununda taraflardan birinin yenilgisi
- Genellikle çay ve kokteyller için hazırlanan, peynir, sucuk, salam vb. şeylerle süslenen çok küçük ekmek
- Varlığı veya bazı yönleri açığa vurulmak istenmeyen, gizli kalan, gizli tutulan şey

Buna göre altı çizili sözcüklerden hangisinin eş seslisinin sözlük anlamı verilmemiştir?

- A) Mat B) Sır
C) Kanepe D) Kır

2. Yeni aldığımız teknolojik cihazların performans değerleri oldukça yüksekti. Bu durum, projemiz için büyük bir avantaj sağladı. Ancak bu modern cihazları kullanarak çalışmak ve bu kadar çok efor sarf etmek ekibi yordu.

Bu metinde geçen altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdaki tablo hazırlanırken bazı yanlışlıklar yapılmıştır.

Sözcükler	Zıt anlamı	Türkçesi
I. Avantaj	Dezavantaj	Üstünlük
II. Modern	Teknolojik	Çağdaş
III. Efor	Güçsüz	Güç
IV. Cihaz	-	Aygıt

Buna göre numaralanmış sözcüklerin hangileri ile ilgili tabloda yanlışlık yapılmamıştır?

- A) I ve III B) I ve IV
C) II ve IV D) III ve IV

3. Bir müzeyi gezerken rehberlerin anlattıklarına veya sanat tarihinin kesin hükümlerine takılıp kalmasak zihnimizdeki pencereleri sonuna kadar açabilirsek o zaman her bir heykelin bize fısıldadığı farklı hikâyeleri duyabiliriz.

Bu metindeki "zihnimizdeki pencereleri sonuna kadar açmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat eserleri hakkında teknik bilgilere sahip olmak
B) Başkalarının yorumlarını her zaman doğru kabul etmek
C) Şartlanmışlıklardan kurtulup olaylara geniş ve özgür bir bakış açısıyla yaklaşmak
D) Hafızamızı tazeleyerek eski bilgileri hatırlamaya çalışmak

4. Sanat hayatımın başında klasik eserleri taklit ederek yolunu bulmaya çalıştım. Ancak bir süre sonra, daha önce binlerce kez anlatılmış hikâyelerin içinde kaybolduğumu hissettim. Artık herkesin bildiği o eski masalları anlatmak yerine, o masalların özünü koruyup onları modern bir elbiseyle giydirerek okuyucunun karşısına çıkarmaya karar verdim. Böylece eskimiş olan, benim kalemimde yeniden hayat buldu.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masalların dilini günümüz Türkçesine uyarlamak
B) Bilinen konuları çağdaş bir bakış açısı ve üslupla yeniden yorumlamak
C) Kahramanların giyim kuşamlarını modern zamana göre betimlemek
D) Eski eserleri oldukları gibi koruyarak gelecek nesillere aktarmak

5. Uzay yolculuklarında kullanılan devasa roketler, yakıt tüketimini azaltmak için özel teknoloji sistemlerine sahiptir. Bu sistemler, araçların kontrolünü otomatik olarak sağlayabilir. Bu sayede katedilen mesafe ne kadar uzak olursa olsun araçlar hedeflenen yörüngeye ulaşabilir.

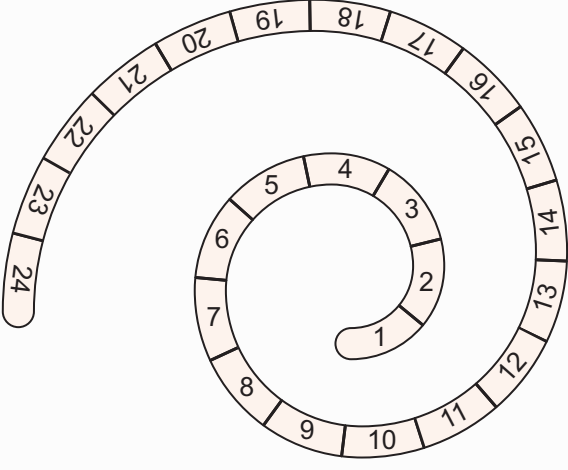
Bu metinde bulunan bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir:

(1-6) Uzaklık

(7-11) Bir çeşit füze

(12-15) Gök cisimleri de dâhil olmak üzere bütün varlıkların içinde bulunduğu sonsuz boşluk

(16-24) Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi; uygulayım bilimi

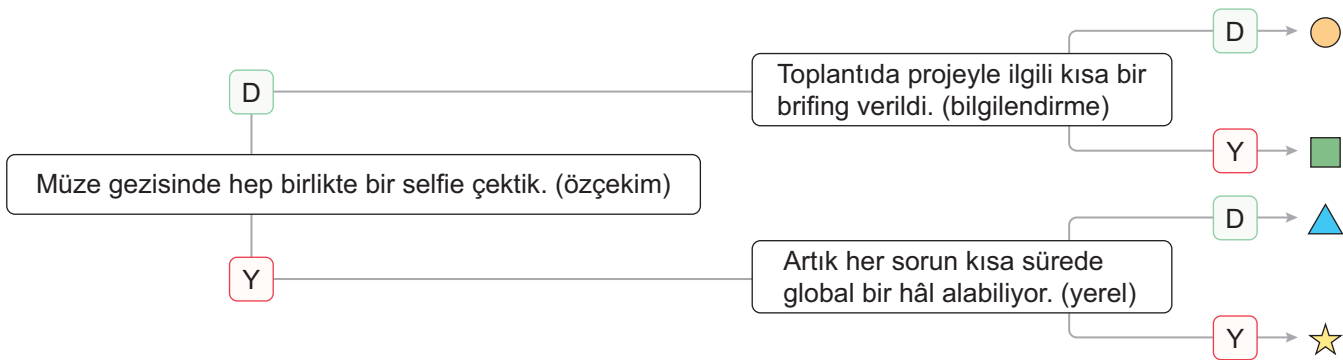
Bu sözcükleri anlamlarından hareketle metinden bulup yukarıdaki sarmal bulmacaya her numaraya bir harf gelecek şekilde yerleştiriniz ve anahtar sözcük kutusunda verilen rakamlara denk gelen harfleri bularak aşağıdaki anahtar sözcük kutusuna yazınız.

ANAHTAR SÖZCÜK			
9	2	16	17

Buna göre anahtar sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) KETE B) KAMA C) KUZU D) KAZI

6. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili yabancı sözcüklerin ayraç içindeki Türkçe karşılıklarının doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar verilerek ok yönünde ilerlenecektir.

Buna göre etkinlik doğru tamamlandığında hangi sembole ulaşılır?

- A) ● B) ■ C) ▲ D) ★